

«ΟΛΒΙΟΣ, ΟΣΤΙΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΣΧΕ ΜΑΘΗΣΙΝ», ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

## ΠΛΑΤΩΝ

### Κρίτων (49e – 51c)

#### ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ..... ἢ οὕτως εἶ σοφὸς ὥστε λέληθέν σε ὅτι μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμώτερόν ἐστιν πατρίς καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον [51b] καὶ ἐν μείζονι μοίρα καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νοῦν ἔχουσι, καὶ σέβεσθαι δεῖ καὶ μᾶλλον ὑπέκτειν καὶ θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσιν ἢ πατέρα, καὶ ἢ πείθειν ἢ ποιεῖν ἂν κελεύη, καὶ πάσχειν ἐάν τι προστάτῃ παθεῖν ἡσυχίαν ἄγοντα, ἐάντε τύπτεσθαι ἐάντε δεῖσθαι, ἐάντε εἰς πόλεμον ἄγῃ τρωθησόμενον ἢ ἀποθανούμενον, ποιητέον ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει, καὶ οὐχὶ ὑπεικτέον οὐδὲ ἀναχωρητέον οὐδὲ λειπτέον τὴν τάξιν, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ πανταχοῦ ποιητέον ἂν κελεύῃ ἢ [51c] πόλις καὶ ἡ πατρίς, ἢ πείθειν αὐτήν ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε· βιάζεσθαι δὲ οὐχ ὄσιον οὔτε μητέρα οὔτε πατέρα, πολὺ δὲ τούτων ἔτι ἦττον τὴν πατρίδα;»

#### ΑΠΟΔΟΣΗ

Αλήθεια, τόση είναι η σοφία σου, ώστε δεν έχεις καταλάβει ότι και από τη μητέρα και από τον πατέρα κι απ' όλους τους άλλους προγόνους το πιο πολύτιμο, το πιο σεβαστό, το πιο ιερό, το ανώτερο αγαθό είναι η Πατρίδα, [51b] σύμφωνα με την κρίση των θεών και των γνωστικών ανθρώπων; Δεν έχεις ακόμη καταλάβει πως έχουμε χρέος να σεβόμαστε και να υποτασσόμαστε και να καλοπιάνουμε, όταν οργίζεται, περισσότερο την Πατρίδα παρά τον πατέρα, και αν τυχόν δεν βρίσκουμε σωστές τις εντολές της ή να προσπαθούμε να την πείθουμε ή να εκτελούμε όσα προστάζει; Ξεχνάς ακόμη πως πρέπει να υποφέρουμε χωρίς διαμαρτυρίες αν μας υποχρεώνει να πάθουμε κάτι, είτε προστάζει να μας δέρνουν, είτε να μας ρίχνουν δεμένους στη φυλακή, είτε να μας στέλνουν στον πόλεμο για να πληγωθούμε ή και να σκοτωθούμε; Δεν έχεις λοιπόν καταλάβει ότι οφείλουμε όλα αυτά να τα κάνουμε, και το δίκαιο έτσι είναι, και όχι να αποφεύγουμε τη στράτευση ούτε να οπισθοχωρούμε από δειλία την ώρα της μάχης ούτε να λιποτακτούμε, αλλά και στον πόλεμο και στο δικαστήριο και παντού έχουμε χρέος να εκτελούμε όσα προστάζει η [51c] Πολιτεία και η Πατρίδα, ή, αν έχουμε άλλη γνώμη, να την πείθουμε ποιό είναι πραγματικά το δίκαιο; Και ότι δεν είναι σύμφωνο με τον θείο νόμο να φέρνεται ο άνθρωπος με βία ούτε στη μητέρα ούτε στον πατέρα κι απ' αυτούς πολύ λιγότερο ακόμη στην Πατρίδα, δεν το έχεις καταλάβει;» –Τί θα απαντήσουμε σε όλα αυτά, Κρίτων; Ότι οι Νόμοι λένε την αλήθεια ή όχι;